

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

15 грудня 2020 року № 774

**Порядок
проведення перевірки діяльності нерезидента через відокремлені
підрозділи, у тому числі постійне представництво в Україні, без взяття на
облік у контролюючому органі**

I. Загальні положення

1. Проведення перевірки діяльності нерезидента через відокремлені підрозділи, у тому числі постійне представництво в Україні, без взяття на облік у контролюючому органі (далі – перевірка діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі) є формою податкового контролю встановлення ознак ведення нерезидентом господарської діяльності на території України через відокремлені підрозділи або через постійне представництво (зокрема, шляхом здійснення діяльності резидентом України в інтересах нерезидента) без взяття відповідного нерезидента на податковий облік.

2. Перевірка діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі проводиться відповідно до положень глави 8 розділу II Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з урахуванням особливостей, визначених підпунктом 14.1.193 пункту 14.1 статті 14, пунктом 64.5 статті 64 Кодексу, положеннями чинних міжнародних договорів України, якими регулюються питання оподаткування, та цим Порядком.

3. Перевірка діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі проводиться за наявності підстав, визначених підпунктом 78.1.22 пункту 78.1 статті 78 глави 8 розділу II Кодексу.

Перевірки щодо нерезидентів (іноземних компаній, організацій), які здійснюють господарську діяльність на території України та які повинні були стати на облік у порядку, встановленому пунктом 64.5 статті 64 глави 6 розділу II Кодексу, та якими не були виконані вимоги абзацу першого пункту 60 підрозділу 10 «Інші перехідні положення» Кодексу, та щодо їх відокремлених підрозділів, у тому числі постійних представництв, що перебувають на обліку, можуть бути призначені з 01 липня 2021 року.

4. Перевірка діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі є документальною позаплановою перевіркою, відповідно до статті 75 глави 8 розділу II Кодексу.

**II. Прийняття рішення про проведення перевірки діяльності нерезидента
без взяття на облік у контролюючому органі**

1. За наявності підстав, визначених пунктом 3 розділу 1 цього Порядку, керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу приймає рішення про проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі, яке оформлюється наказом.

2. Для прийняття рішення про проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі обґрунтовані пропозиції щодо необхідності її проведення оформлюються доповідною запискою (висновком) за підписом керівника відповідного структурного підрозділу, який має інформацію, що може слугувати підставою для проведення документальної позапланової перевірки відповідно до чинного законодавства.

Доповідна записка (висновок) надається на розгляд керівника (його заступника або уповноваженої особи) органу ДПС, який приймає рішення про доцільність проведення такої перевірки та визначає підрозділ, який буде здійснювати (очолювати) цю перевірку, відповідати за її організацію.

Рішення про проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі оформлюється наказом, який підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) органу ДПС.

III. Отримання інформації, необхідної для встановлення фактів ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України, відповідно до вимог підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 Кодексу, без взяття на податковий облік

1. Контролюючі органи з метою встановлення фактів ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України використовують податкову інформацію, отриману відповідно до статті 73 глави 7 розділу II Кодексу, зокрема, але не виключно:

інформацію, яку отримано від платників податків та податкових агентів, в тому числі інформацію, що міститься в податкових деклараціях, розрахунках, інших звітних документах;

інформацію, яку отримано від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, в тому числі інформацію про об'єкти оподаткування, про результати здійснення державного контролю за господарською діяльністю платника податків, а також таку, яка міститься у звітних документах, які подаються платниками податків органам державної влади та/або органам місцевого самоврядування;

інформацію про експортно-імпортні операції платників податків;

інформацію, отриману від банків, інших фінансових установ, в тому числі щодо наявності та руху коштів на рахунках платників податків, звіти про підзвітні рахунки, подані від фінансових агентів;

інформацію, отриману контролюючими органами за наслідками податкового контролю;

інформацію, отриману від компетентних органів іноземних країн відповідно до чинних міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування та/або міжнародних договорів, що передбачають обмін податковою інформацією;

будь-яку публічну інформацію про можливі факти ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України відповідно до вимог підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 розділу I Кодексу без взяття на податковий облік;

будь-яку публічну інформацію, яка може свідчити про наявність в особи фактичних повноважень здійснювати в інтересах, за рахунок та/або на користь нерезидента діяльність, яка має ознаки постійного представництва.

2. З метою встановлення фактів ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України відповідно до вимог підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 розділу I Кодексу без взяття на податковий облік контролюючі органи мають право звертатись з письмовими запитами до осіб, які можуть володіти інформацією, необхідною для встановлення фактів ведення господарської діяльності нерезидентами через постійні представництва, зокрема - до резидентів, які здійснюють діяльність в інтересах нерезидента, а також до резидентів, що є посадовими або службовими особами нерезидента, прямими (опосередкованими) власниками корпоративних прав нерезидента, його бенефіціарними власниками; здійснювати зустрічні звірки вказаних вище осіб.

3. Платники податків, які можуть володіти інформацією, необхідною для встановлення фактів ведення господарської діяльності нерезидентами через постійні представництва, зокрема - резиденти, які здійснюють діяльність в інтересах нерезидента, а також резиденти, що є посадовими або службовими особами нерезидента, прямими (опосередкованими) власниками корпоративних прав нерезидента, його бенефіціарними власниками, зобов'язані надавати посадовим особам контролюючого органу інформацію на окремий письмовий запит у строки і в порядку, визначені пунктом 73.3 статті 73 глави 7 розділу II Кодексу.

IV. Строки проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі

1. Тривалість перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі не повинна перевищувати 10 робочих днів.

2. Продовження строків проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі здійснюється відповідно до статті 82 глави 8 розділу II Кодексу за наказом органу ДПС, який здійснює (очолює) таку перевірку.

3. За рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) органу ДПС, який здійснює (очолює) перевірку, проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі може бути зупинено на строк, визначений у пункті 82.4 статті 82 глави 8 розділу II Кодексу, з поновленням надалі проведення на невикористаний строк, про що видається відповідний наказ із зазначенням строку зупинення та обставин, що спричинили таке зупинення.

Наказ про зупинення проведення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі видається на підставі доповідної записки керівника підрозділу органу ДПС, який здійснював (очолював) таку перевірку, з викладенням об'єктивних причин необхідності такого зупинення.

Копія наказу органу ДПС про зупинення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі не пізніше наступного робочого дня вручається платнику податків (посадовим особам платника або його законному (уповноваженому) представнику) під розпис або надсилається платнику податків у порядку, визначеному статтею 42 глави 1 розділу II Кодексу.

За необхідності поновлення перевірки керівник (його заступник або уповноважена особа) органу ДПС, який видав наказ про зупинення перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі, видає наказ про поновлення перевірки до закінчення строку, на який її було призупинено. Наказ із зазначенням дати такого поновлення видається на підставі доповідної записки керівника підрозділу органу ДПС, який здійснював (очолював) перевірку, у разі усунення (закінчення дії) обставин, що стали підставою для такого зупинення.

У такому випадку орган ДПС може поновити перевірку діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі не раніше наступного робочого дня з дня вручення (надсилання) копії такого наказу платнику податків.

V. Складення акта (довідки) за результатами перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі

1. Якщо за результатами перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі встановлено ведення нерезидентом діяльності через відокремлені підрозділи, у тому числі постійне представництво в Україні, без взяття на податковий облік, контролюючий орган складає акт перевірки, який надсилається нерезиденту в порядку, визначеному статтею 42 глави 1 розділу II Кодексу, або надається уповноваженому представнику нерезидента чи надсилається до компетентного органу держави, резидентом якої є нерезидент.

Якщо така діяльність відсутня, складається довідка.

На підставі акта перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі контролюючим органом може бути прийнято рішення про взяття на облік такого нерезидента в Україні без заяви нерезидента та отримання заперечення до акта перевірки.

За результатами перевірки діяльності нерезидента без взяття на облік у контролюючому органі, контролюючий орган бере на облік нерезидента на підставі акта перевірки, якщо за результатами перевірки підтверджено ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво в Україні;

2. У разі незгоди нерезидента або уповноваженого представника нерезидента з висновками перевірки чи фактами і даними, викладеними в акті (довідці) перевірки, вони мають право подати свої заперечення та додаткові документи і пояснення до контролюючого органу, який проводив перевірку, протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання акта (довідки) відповідно до пункту 86.7 статті 86 глави 8 розділу II Кодексу.

У разі отримання від нерезидента письмових заперечень на акт такі заперечення розглядаються у порядку, визначеному цим Кодексом.

Такі заперечення розглядаються контролюючим органом протягом семи робочих днів, що настають за днем їх отримання, та нерезиденту або уповноваженому представнику нерезидента надсилається відповідь у порядку, визначеному статтею 58 глави 4 розділу II Кодексу, для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

Нерезидент або уповноважений представник нерезидента мають право брати участь у розгляді заперечень, про що такий нерезидент зазначає у запереченнях.

У разі якщо нерезидент або уповноважений представник нерезидента виявили бажання взяти участь у розгляді його заперечень до акта про результати перевірки, контролюючий орган зобов'язаний повідомити такого нерезидента або уповноваженого представника нерезидента про місце і час проведення такого розгляду.

Повідомлення про місце і час проведення розгляду заперечень до акта про результати перевірки надсилається нерезиденту або уповноваженому представнику нерезидента у порядку, встановленому статтею 42 глави 1 розділу II Кодексу, не пізніше наступного робочого дня з дня отримання від нього заперечень, але не пізніше ніж за чотири робочих дні до дня їх розгляду.

За результатами розгляду заперечень складається висновок довільної форми, у якому зазначаються наведені в акті висновки, факти та дані, щодо яких надано заперечення нерезидентом або уповноваженим представником нерезидента, короткий зміст заперечень, наводиться обґрунтування позиції контролюючого органу стосовно кожного питання, порушеного в запереченнях, та підбивається підсумок щодо обґрунтованості заперечень.

Висновок за результатами розгляду заперечень підписується посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, їх безпосередніми керівниками (їх заступниками або уповноваженими особами), а також іншими посадовими особами контролюючого органу, які були залучені до розгляду заперечень, та затверджується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу, посадові особи якого проводили перевірку.

Висновок за результатами розгляду заперечень у день його затвердження реєструється в єдиному спеціальному журналі реєстрації висновків контролюючого органу.

Зазначений висновок є невід'ємною частиною (додатком) матеріалів перевірки та зберігається в установленому законодавством порядку в контролюючому органі.

3. Рішення про взяття на податковий облік нерезидента може бути оскаржене до контролюючого органу, який прийняв таке рішення щодо нерезидентів, які здійснюють в Україні діяльність через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва, протягом строків, визначених пунктом 56.3 статті 56 глави 4 розділу II Кодексу.